

Jo Nesbø

Nemesis

Traducere din engleză de
Lorena Mihăesă

Partea întâi

1

Planul

Voi muri. Și nu are nicio logică. Nu ăsta era planul, cel puțin nu ăsta era planul meu. E posibil să mă fi îndreptat în această direcție fără să-mi dau seama. Nu ăsta era planul meu. Planul meu era mai bun. Planul meu avea logică.

Mă uit la țeava pistolului și știu că de acolo va veni. Solul morții. Luntrașul. Un ultim râset. Lumina de la capătul tunelului e posibil să fie o flacără. O ultimă lacrimă. Noi doi, tu și cu mine, am fi putut avea o viață bună. Dacă am fi urmat planul. Un ultim gând. Cu toții ne întrebăm care este sensul vieții, dar nimeni nu se întreabă care este sensul morții.

2

Astronautul

Bătrânul îi amintea lui Harry de un astronaut. Cu pașii lui mici și caraghioși, cu mișcările țepene, cu ochii negri, lipsiți de viață și cu pantofii pe care îi târa pe parchet. De parcă s-ar fi temut să nu piardă contactul cu solul și să plutească în spațiu.

Harry se uită la ceasul de pe peretele alb de deasupra intrării. 15:16. Pe fereastră, în Bogstadveien, se zărea mulțimea grăbită de vinerea. Soarele de octombrie se reflectă în oglinda unei mașini care dispără în vîrtejul orelor de vârf.

Harry se concentră asupra bătrânlui. Pălărie și pardesiuri gri, elegant, dar care avea mare nevoie să fie curățat. Dedesubt: o vestă de tweed, cravată și pantaloni gri cu o dungă perfectă. Pantofi lustruiți. Unul dintre acei pensionari de care se pare că e plin Majorstuenul. Nu era o simplă bănuială. Harry știa că avea optzeci și unu de ani și fusese vânzător de haine. Trăise toată viața în Majorstuen, în afară de o perioadă petrecută la Auschwitz în timpul războiului. Iar genunchii țepeni erau rezultatul unei căzături pe o punte în Ringveien, pe unde trecea în vizitele zilnice la fiica sa. Impresia de păpușă mecanică

era accentuată de faptul că brațele erau îndoite și aplicate în față. De brațul drept îi atârna un baston cafeniu, iar în mâna stângă avea un cec pe care îl ținea întins spre Tânărul cu păr tuns scurt de la ghișeul numărul 2. Harry nu putea să vadă fața casierului, dar știa că îl privește pe bătrân cu un amestec de compătimire și iritare.

Era 15:17 acum și veni în cele din urmă și rândul lui August Schulz.

Stine Grette stătea la ghișeul numărul 1, numărând 730 de coroane norvegiene unui băiat cu pălărie albastă de lână, care tocmai îi înmânase un ordin de plată. Diamantul de pe inelarul de la mâna stângă strălucea de fiecare dată când punea câte o bancnotă pe tejghea.

Harry nu putea să vadă, dar știa că în fața ghișeului numărul 3 stătea o femeie cu un cărucior pe care îl legăna, probabil gândindu-se aiurea, dat fiind că bebelușul dormea. Femeia aștepta să fie servită de *fru Brænne*, care îi explică în gura mare unui bărbat la telefon că nu poate să extragă bani din contul unei alte persoane decât dacă aceasta a semnat o procură. Îi zise de asemenea că ea lucra la bancă, pe când el nu, aşa că ar trebui să termine conversația aici.

În acel moment, ușa se deschise și doi bărbați, unul înalt și unul scund, purtând salopete la fel, intrară în bancă. Stine Grette își ridică privirea. Harry își verifică ceasul și începu să numere. Bărbații se duseră spre colțul unde se afla Stine. Bărbatul înalt mergea de parcă ar fi sărit peste niște băltoace, iar cel scund pășea aidoma cuiva care avea mai mulți mușchi decât putea duce. Băiatul cu pălărie albastă se întoarse încet și se îndreptă spre ușă. Era aşa de preocupat de număratul banilor, încât nu-i zări pe cei doi bărbați.

— Bună, zise cel înalt către Stine, trântind o geantă neagră pe tejghea.

Cel scund își împinse ochelarii de soare la loc pe nas, înaintă și puse o geantă identică lângă cealaltă.

— Banii! zise el cu o voce pițigăiată. Deschide ușa!

A fost ca și cum cineva ar fi apăsat pe butonul de paузă: orice mișcare încetă în bancă. Singurul indiciu că timpul nu se oprișe în loc era traficul de dincolo de fereastră. Și limba ceasului de pe perete care arăta acum că trecuseră zece secunde. Stine apăsa un buton de sub tejghea. Se auzi un zumzet de aparatură electronică și bărbatul scund ținu ușa de la tejghea lipită de perete cu genunchiul.

— La cine e cheia? întrebă el. Repede, nu avem toată ziua la dispoziție!

— Helge! strigă Stine peste umăr.

— Ce e?

Voca venea de dincolo de ușa deschisă a singurului birou din bancă.

— Avem vizitatori, Helge!

Își făcu apariția un bărbat cu papion și ochelari de citit.

— Acești domni doresc să deschizi ATM-ul, Helge, zise Stine.

Helge Klemetsen se uită fără să înțeleagă la cei doi bărbăți îmbrăcați în salopete care trecuseră acum de partea cealaltă a tejghelei. Bărbatul înalt se uita nervos la ușa de la intrare, pe când cel scund stătea cu privirea lipită de șeful de sucursală.

— A, da, bineînțeles, zise Helge, de parcă tocmai și-ar fi amintit o întâlnire ratată, și izbucni în hohote de râs.

Harry nu se mișcă deloc; pur și simplu își lăsă privirea să absoarbă fiecare detaliu al mișcărilor și gesturilor lor. Douăzeci și cinci de secunde. Continuă să privească ceasul de deasupra ușii, dar văzu cu coada ochiului cum șeful de sucursală descuie ATM-ul din interior și scoase două containere lunguiete de metal pe care le dădu celor doi bărbați. Totul se derula cu viteză și în tăcere. Cincizeci de secunde.

— Astea sunt pentru tine, moșule!

Bărbatul cel scund scosește două containere similare din geantă și îl întinse lui Helge. Șeful de sucursală înghiți în sec, dădu din cap, le luă și le introduce în ATM.

— Weekend plăcut! zise cel scund, îndreptându-și spațele și apucând geanta.

Un minut și jumătate.

— Nu aşa de repede, zise Helge.

Bărbatul cel scund pufni.

Harry își supse obrajii și încercă să se concentreze.

— Chitanța..., zise Helge.

O clipă îndelungată, cei doi bărbați se holbară la șeful de sucursală scund și cu păr cărunt. Apoi cel scund începu să râdă. Un râs tare și strident, aproape isteric, aşa cum râd drogații.

— Doar nu credeai că o să plecăm fără să-ti dăm nicio semnătură, nu-i aşa? Doar n-o să ne dai două milioane fără chitanță!

— Ei, zise Helge. Unul dintre voi aproape că a uitat săptămâna trecută.

— Sunt mulți tipi noi la livrări, spuse cel scund, în timp ce el și Helge semnară și schimbară între ei formularele galbene și roz.

Harry aşteptă să se închidă din nou uşa de la intrare, apoi se mai uită o dată la ceas. Două minute și zece secunde.

Văzu prin geamul de la uşă cum duba albă a firmei de securitate Nordea se îndepărtează.

În bancă, oamenii își reluară discuțiile. Nu era nevoie să numere, cu toate astea Harry numără. Șapte. Trei în spatele tejghelei și patru în față, cu tot cu copil și bărbatul în salopetă care tocmai intrase și care stătea lângă masa din mijlocul încăperii, scriindu-și numărul de cont pe un ordin de plată. Harry știa că e pentru Sunshine Tours.

— Bună ziua, zise August Schulz și se îndreptă spre ușă. Era 15:21:10 și în acea clipă începu totul.

Când uşa se deschise, Harry văzu capul lui Stine Grette răsărind dintre hârțoage și coborând la loc. Apoi își ridică iar capul, de data asta mai încet. Harry își îndreptă atenția spre uşa de la intrare. Bărbatul care intrase deja își trăsese fermoarul de la salopetă și scosese un AG3 negru-verzui. O cagulă de un albastru-închis îl acoperă complet fața, lăsând să i se vadă doar ochii. Harry se apucă să numere de la zero.

Cagula începu să se miște acolo unde ar fi trebuit să fie gura, precum o păpușă de mărimea lui Bigfoot:

— Åsta e un jaf. Să nu miște nimeni!

Nu ridicase vocea, dar în clădirea mică a băncii se auzi de parcă ar fi tras cu un tun. Harry se uită cercetător la Stine. Dincolo de zumzetul îndepărtat al mașinilor, auzi zgometul de metal uns când bărbatul încarcă pistolul. Ea își lăsă umărul stâng în jos cu o mișcare aproape imperceptibilă.

„Ce fată curajoasă“, se gândi Harry. „Sau poate doar însășimântată de moarte.“ Aune, profesorul de psihologie de la Academia de Poliție din Oslo le spuse că, atunci când oamenii sunt foarte speriați, nu mai gândesc și reacționează după cum au fost programați. Cei mai mulți dintre cei care lucrează la bancă apasă pe butonul de alarmă aproape în stare de șoc, susținea Aune, citând rapoartele de după jafuri în care mulți nu își mai amintea dacă activaseră alarma sau nu. Fuseseră pe pilot automat. La fel cum cel care jefuiește banca e programat să împuște pe oricine încearcă să-l opreasă, spunea Aune. Cu cât e mai însășimântat un hoț, cu atât sunt mai puține șanse să fie oprit. Harry rămase nemîșcat, încercând să privească în ochii jefuitorului. Albaștri.

Hoțul desfăcu o sacosă neagră și o aruncă pe tejghea. Bărbatul în negru făcu trei pași în spate spre ușa de la tejghea, se aplecă și se așeză chiar în spatele lui Stine, care stătea nemîșcată cu o privire lipsită de expresie. „Bine“, se gândi Harry. „Cunoaște instrucțiunile; nu-l provoacă pe jefuitor cu privirea.“

Bărbatul îndreptă țeava puștii spre gâțul lui Stine, se aplecă în față și-i șopti ceva la ureche.

Aceasta nu intrase încă în panică, dar Harry văzu cum i se ridică pieptul; silueta ei fragilă părea că abia mai poate să respire pe sub bluza care acum i se lipise de corp. Cincizeci de secunde.

Tuși. O dată. De două ori. În cele din urmă, corzile ei vocale prinseră viață:

— Helge. Cheile de la ATM.

Avea vocea răgușită, complet de nerecunoscut în comparație cu vocea care rostise aproape aceleași cuvinte cu trei minute mai devreme.

Harry nu-l vedea, dar știa că Helge auzise ce spusesese jefuitorul și stătea deja în pragul ușii biroului.

— Repede, sau altfel...

Abia dacă i se putea desluși vocea și în pauza care urmă, nu se mai auzi în bancă decât zgomotul tălpilor lui August Schulz pe parchet, ca niște perii fâșând pe pielea unei tobe într-o mișcare extrem de înceată.

— ... o să mă împuște.

Harry se uită pe geam. De obicei, era o mașină afară cu motorul pornit, dar acum nu vedea niciuna. Doar o imagine estompată, formată din oameni și mașini care treceau.

— Helge...

Voceea ei îl implora.

„Haide, Helge“, îl îndemnă Harry. Știa destule și despre bătrânul șef de sucursală. Știa că are doi pudeli rasă pură, o soție și o fiică lăsată însărcinată și părăsită care îl așteptau acasă. Acestea făcuseră bagajele și urmau să plece la cabana lor de la munte de îndată ce Helge se întorcea acasă. Chiar în această clipă, Helge se simți ca și cum s-ar fi cufundat în apă, ca într-un vis în care toate mișările tale sunt încetinate indiferent cât de tare ai încerca tu să te grăbești. Apoi acesta intră în raza vizuală a lui Harry. Hoțul rotise scaunul lui Stine ca să fie în spatele ei, iar acum stătea față în față cu Helge. Precum un copil însărcinat care trebuie să hrănească un cal, Helge se trase înapoi și-i întinse mânunchiul de chei cu brațul întins la maximum. Bărbatul mascat șopti ceva la urechea lui Stine și întoarse arma spre Helge, care făcu doi pași șovăitori în spate.

Stine tuși:

— Zice să descui ATM-ul și să pui banii în sacoșa neagră.

În stare de şoc, Helge se holbă la arma îndreptată spre el.

— Ai douăzeci și cinci de secunde înainte să tragă. Nu îñ tine. În mine.

Helge deschise și închise gura de parcă ar fi vrut să spună ceva.

— Acum, Helge, zise Stine.

Trecuseră treizeci de secunde de când începuse jaful. August Schulz aproape că ajunsese la ușa din față. Șeful de sucursală căzu în genunchi în fața ATM-ului și se uită la mănușchiul de chei. Erau patru.

— Mai sunt douăzeci de secunde, răsună vocea lui Stine.

Secția de poliție din Majorstuen, se gândi Harry. Mașinile de patrulă sunt pe drum. La opt cvartale distanță. Ora de vîrf de vinerea.

Cu degete tremurătoare, Helge scoase o cheie și o băgă în închizătoare. Se blocă la jumătatea drumului. Apăsa mai tare.

— Saptesprezece.

— Dar..., începu el.

— Cincisprezece.

Helge trase cheia și încercă alta. Intră, dar nu se roti.

— Doamne...

— Treisprezece... Folosește-o pe cea cu dungă verde, Helge.

Klemetsen se uită la mănușchiul de chei de parcă le-ar fi văzut pentru prima oară.

— Unsprezece.

A treia cheie intră în încuietoare. Si se învârti. Deschise ușa și se întoarse către Stine și către bărbat.

— A mai rămas o încuietoare de deschis.

— Nouă, tipă Stine.

Helge suspină în timp ce pipăia marginile zimțate ale cheilor, pentru că nu mai era în stare să vadă, și folosea marginile ca un fel de alfabet Braille care putea să-i spună care e cheia bună.

— Șapte.

Harry ascultă atent. Încă nu se auzeau sirenele poliției. August Schulz apucă mânerul ușii de la intrare.

Se auzi un zgomot metalic: mănușchiul de chei căzuse pe podea.

— Cinci, șopti Stine.

Ușa se deschise și zgomotele străzii invadără banca. Harry se gândi că aude sunetul tânguitar cunoscut în depărtare. Răsună din nou. Sirenele poliției. Apoi ușa se închise.

— Doi, Helge!

Harry închise ochii și numără până la doi.

— Am reușit!

Era strigătul lui Helge. Descuiase a doua încuietoare, iar acum stătea aplecat, trăgând de containerele pline.

— Stai să scot banii. Am...

Fu întrerupt de zgomotul pătrunzător. Harry se uită în celalătă parte a băncii unde se afla o femeie uitându-se cu groază la infractorul nemîșcat care ținea pistolul lipit de gâtul lui Stine. Aceasta clipi de două ori și arăta imperceptibil cu capul către cărucior în timp ce plânsetul copilului se auzi și mai tare.

Helge fu cât pe ce să cadă pe spate când scoase primul container. Apucă sacoșa neagră. În șase secunde, o umpluse cu bani. Klemetsen trase fermoarul sacoșei aşa cum i se spusese și rămase lângă tejghea. Totul se comunica prin Stine; vocea ei suna surprinzător de calm acum.

Un minut și trei secunde. Jaful se terminase. Banii erau în sacoșă. În câteva momente, va sosi prima mașină

de poliție. În patru minute, alte mașini de poliție vor bloca ieșirile din jurul băncii. Cu siguranță că fiecare celulă din corpul hoțului tipă că e vremea să dispară. Dar apoi se întâmplă ceva ce Harry nu putu să înțeleagă. Pur și simplu, nu avea nicio logică. În loc să fugă, hoțul roti scaunul în care stătea Stine ca să fie față în față cu ea. Se aplecă și-i șopti ceva la ureche. Harry clipi; va trebui să meargă să-și facă un control la ochi zilele astea. Totuși, văzu ce se întâmplă. Ea îl privea pe călăul fără față, iar chipul ei trecea printr-o transformare lentă și treptată pe măsură ce înțelegea sensul cuvintelor pe care acesta i le șoptea. Sprâncenele ei subțiri și arcuite formau două litere s deasupra ochilor care păreau acum că îi ies din cap; buza de sus i se răsucise în afară, iar colțurile gurii se lăsaseră în jos într-un rânjet grotesc. Copilul se oprise din plâns la fel de repede cum începuse. Harry trase puternic aer în piept. Pentru că știa. Era un stop-cadru, o imagine de maestru. Doi oameni surprinși o frațjune de secundă, în timp ce unul dintre ei îi anunța celuilalt condamnarea la moarte; față mascată, la două palme distanță de victimă neputincioasă. Călăul și victimă lui. Pușca e îndreptată spre gâtul ei de care era agățat un medalion mic de aur în formă de inimă, pe un lănțisor subțire.

Harry nu poate să vadă și totuși îl simte pulsul sub pielea subțire.

O tânguire mută. Harry ciulește urechile. Nu sunt sirenele poliției totuși, e doar telefonul care sună în încăperea de alături.

Bărbatul mascat se întoarce și se uită în camera de supraveghere agățată de tavan, în spatele tejghelelor. Ridică o mână învelită într-o mănușă neagră, apoi închide palma și întinde doar degetul arătător. Șase degete. Cu

șase secunde prea mult. Se întoarce spre Stine din nou, apucă arma cu ambele mâini, o ridică la nivelul șoldului și apoi îndreaptă țeava spre capul ei. Are picioarele de-părtate ușor ca să opună rezistență reculului. Telefonul continuă să sune. Un minut și douăsprezece secunde. Inelul cu diamant scipește în timp ce Stine ridică puțin mâna ca și cum și-ar lua rămas-bun de la cineva.

E exact 15:22:22 când acesta apasă pe trăgaci. Se aude un zgomot răsunător. Scaunul lui Stine e împins în spate în timp ce capul îi dansează pe gât ca unei păpuși de cărpe stricate. Apoi scaunul cade înapoi. Se aude o bufni-tură, iar capul ei lovește marginea unui birou. Harry nu o mai poate vedea, la fel cum nu mai poate vedea afișul care face reclamă la noua schemă de pensii Nordea lipit deasupra tejghelei, pe porțiunea unde e geamul, acum devenit roșu. Nu aude decât telefonul care sună insistent și supărător. Bărbatul mascat ia sacoșa. Harry trebuie să se hotărască. Hoțul sare peste tejghea. Harry se hotărăște. Cu o mișcare rapidă, sare de pe scaun. Șase pași. Ajunge. Și ridică receptorul:

— Spune.

În pauza care urmează, aude sunetul sirenei poliției la televizorul din sufragerie, o melodie pop pakistaneză din vecini și, pe scări, pași greoi, probabil ai lui *fru Madsen*. Apoi se aude un râs cristalin la celălalt capăt. E râsul unei persoane pe care nu a mai văzut-o de mult. Ca șaptezeci la sută din trecutul lui Harry, care se întoarce la el din când în când, sub forma unor zvonuri vagi sau a unor minciuni sfruntate.

— Tot ca un macho vorbești, Harry?

— Anna?

— Ai ghicit, Harry.

Harry simți o căldură în stomac, de parcă ar fi băut whisky. De parcă. Văzu în oglindă o poză de pe celălalt perete. El și Sis încă o vacanță de vară, demult, în Hvitsten, când erau mici. Zâmbeau aşa cum zâmbesc copiii când încă mai cred că nu li se poate întâmpla nimic rău.

— Și cu ce te ocupi duminica seara, Harry?

— Ei...

Harry își auzi propria voce imitând-o pe a ei. Puțin cam profundă, puțin cam tăărăgănată. Nu o făcu intenționat. Nu de data asta. Tuși și zise pe un ton mai neutru:

— Ce fac oamenii de obicei.

— Și anume?

— Se uită la filme.

3

Casa Durerii

— Ai văzut înregistrarea?

Scaunul stricat de la birou protestă scărțâind, în timp ce ofițerul de poliție Halvorsen se lăsă pe spate și se uită la colegul lui mai mare cu nouă ani, inspectorul Harry Hole, având o expresie de uimire pe chipul său Tânăr și inocent.

— Bineînțeles, zise Harry, plimbându-și degetul mare și arătătorul pe nas ca să-i arate cearcănele de sub ochii injectați.

— Tot weekendul?

— De sâmbătă dimineață până duminică seara.

— Atunci, măcar te-ai distrat vineri seara, zise Halvorsen.

— Da.

Harry scoase un dosar albastru din buzunarul hainei și-l puse pe biroul din fața lui Halvorsen.

— Am citit transcrierile interogatoriilor.

Din celălalt buzunar, Harry scoase un pachet cenușiu de cafea French Colonial. El și Halvorsen împărteau un birou aflat la capătul corridorului, în zona roșie, la etajul al șaselea din sediul poliției din Grønland. În urmă cu

două luni, cumpăraseră un espressor de cafea Rancilio Silvia, ce stătea acum la loc de cinste pe dulap, sub fotografie înrămată a unei fete aşezate cu picioarele pe birou. Fața ei pistruiată părea că se strâmbă, dar de fapt nu mai putea de râs.

— Știai că trei din patru polițiști nu pot să spună corect pe litere „neinteresant”? zise Harry, agățându-și haina în cuier. Ori omit litera „e” între „t” și „r”, ori...

— Interesant.

— Tu ce-ai făcut în weekendul ăsta?

— Vineri, din cauza unui nebun care a dat un telefon anonim să ne avertizeze că e o bombă într-o mașină, am păzit reședința ambasadorului american. Bineînțeles că a fost alarmă falsă, dar situația e aşa de delicată în zilele noastre, încât a trebuit să stau acolo toată seara. Sâmbătă am mai făcut o încercare în căutarea femeii vieții mele. Duminică am ajuns la concluzia că nu există. Ce-ai aflat despre hoț din interogatorii?

Halvorsen măsură cafeaua pentru două căni.

— Nada, zise Harry, scoțându-și puloverul.

Purta pe dedesubt un tricot gri — fusese cândva negru, iar acum se mai vedea scris cu litere șterse *Violent Femmes*. Se prăbuși în scaunul de la birou.

— Nimici nu a anunțat că l-a văzut pe infractor lângă bancă înainte de jaf. Cineva a ieșit dintr-un magazin 7-Eleven de vizavi, pe Bogstadveien, și l-a văzut pe omul nostru fugind în sus pe Industrigata. Atenția i-a fost atrasă de cagulă. Camera de supraveghere din afara băncii i-a surprins pe amândoi, în timp ce hoțul trecea pe lângă martor prin fața unui tomberon de lângă 7-Eleven. Singurul lucru interesant pe care ni l-a spus și care nu era